

Значај имунизације и безбедност петовалентних комбинованих вакцина

Поводом изражених сумњи и различитих тумачења која су се појавила у средствима јавног информисања, у вези са безбедношћу и квалитетом петовалентне комбиноване вакцине, Институт за јавно здравље Србије „Др Милан Јовановић Батут“, указује на следеће:

Имунизација представља примену вакцина у спречавању и сузбијању заразних болести, а основни предуслов успеха имунизације је примена квалитетних и безбедних вакцина које одговарају стандардима Светске здравствене организације (СЗО). Имунизацијом се на најбржи и најјефтинији начин контролишу, одстрањују и на крају искорењују многе заразне болести и зато она представља приоритет у здравственој заштити.

Комбиноване петовалентне вакцине (против дифтерије, тетануса, великог кашља, дечје парализе и обољења изазваних Хемофилусом инф. тип Б) су препоручене у оквиру Проширеног програма имунизације СЗО у заштити деце од основних дечијих болести. Њиховом применом се постиже виши обухват против свих пет болести, што је од великог значаја за достизање и одржавање колективног имунитета популације против наведених болести. Такође, смањује се број убода током примарне серије имунизације. Како вакцина садржи тзв. ацелуларну компоненту великог кашља, она је мање реактогена, односно даје мање нежељених реакција. Вакцина садржи и инактивисану компоненту вакцине против дечије парализе чија је примена у примовакцинацији деце у првој години живота усклађена са препорукама СЗО у оквиру глобалног програма искорењивања дечије парализе о преласку са приме оралне вакцине против дечије парализе у првој години живота.

Вакцина даје висок имунолошки одговор за сваку од компоненти, а након давања три дозе у примарној серији у првој години живота титар антитела је око 98,7% за сваку од компоненти. Најчешће регистроване нежељене реакције након примарне серије су узнемиреност, благо повишена температура и локална реакција на месту давања инјекције у виду црвенила или отока. Оне се јављају унутар 48 сати од вакцинације и повлаче се спонтано. Резултати многих студија указују да су ове вакцине високо ефективне у контроли болести против којих се спроводи имунизација.

Комбиноване петовалентне вакцине су лиценциране у Европи први пут 1997. године. У календарима имунизације земаља у Европи дају се у три дозе у првој години живота, а са применом се започиње од навршена два месеца живота.

Правилником о имунизацији и начину заштите лековима („Сл. гласник РС”, бр. 11/06, 25/13, 63/13, 99/13, 118/13) предвиђена је примена комбиноване вакцине у Србији код деце од навршена два месеца живота, од 1.7.2014. године. Институт за јавно здравље Србије је у складу са Правилником припремио План потреба свих вакцина за обавезну имунизацију, укључујући и петовалентну комбиновану вакцину и доставио Републичком фонду за здравствено осигурање (РФЗО), који је надлежан да спроведе набавку вакцина.

Све вакцине, укључујући и ову, морају да поседују серификат анализе лека који издаје Агенција за лекове и медицинска средства Србије (АЛИМС), којим се гарантује безбедност, пре дистрибуције ка вакциналним пунктовима.

Република Србија има дугу традицију у спровођењу имунизације. Попут других европских земаља активно учествује на састанцима регионалних организација и њихових експертских тимова који се уско стручно баве вакцинама са свих аспеката. О креирању политике имунизације наша земља брине на најодговорнији могући начин. Имунизација је мера специфичне заштите и није усмерена ка појединцу већ ка популацији у целини, посебно ка дечијој популацији.